

Hemmes

De Hemmes is een grotendeels braakliggend schiereiland binnen de Zaan, ten zuiden van de Julianabrug en ten noorden van de autosnelweg A8. Het gebied ligt in de wijk het Kalf.

Oorspronkelijk was het een eiland in de Zaan, maar door dempingen is het een schiereiland geworden. Door de ligging aan open water was het voor molens een zeer geschikte locatie. De Hemmes telde acht molens:

- [De Oranjeboom](#),
- [De Roggebloem](#),
- [De Oude Zwan](#),
- [De Zeemeeuw](#),
- [De Kogmeeuw](#),
- [De Zaadzaaijer](#),
- [De Prolpot](#) en
- [De Poelsnip](#).

Hierdoor kreeg het naast de bijnaam Kalverhem de tweede bijnaam molen-schiereiland. Door branden en sloop staan er inmiddels geen molens meer op De Hemmes. Vanaf 1910 werd door het Zaansch Veem een complex van loodsen gebouwd. Deze droegen de namen Insulinde, later Japan, Akyab en West-Indië.

[Hemlanden](#) worden niet door dijken beschermd, waardoor de vorm van De Hemmes in de loop der jaren nogal aan verandering onderhevig is geweest. Voorheen was de Hemmes groter, maar door het wassende water zijn grote stukken land afgekalfd. Verloren delen werden vaak opgevuld en opgehoogd met puin en afval waardoor De Hemmes bijna overal zwaar verontreinigd is. Na 2016 krijgt Hemmes een woonbestemming met als gevolg dat sanering noodzakelijk is.

Stichting Hemmes Groep is in 2012 opgericht door een groep betrokken Zaankanters. De stichting, gestart als burgerinitiatief, heeft een nogal spraakmakend plan ontwikkeld voor het nagenoeg onbebouwde schiereiland. Het plan behelst een typisch Zaanse en duurzame wijk met ruimte voor woningbouw, bedrijfjes en het herbouwen van een aantal molens dat ooit op deze plek heeft gestaan. De molens worden voorzien van een generator in de kap waarmee stroom wordt opgewekt.

Lees ook de [scriptie van Sander de Haas](#) waarin alle facetten van de Hemmes uitgebreid aan de orde komen.

Lees verder over de toekomst van de Hemmes op de website van [De Hemmesgroep](#).

[Hem](#), [hemland](#), [schiereiland](#), [kalf](#), [zaandam](#)

From:
<https://www.zaanwiki.nl/encyclopedie/> - **ZaanWiki**

Permanent link:
<https://www.zaanwiki.nl/encyclopedie/doku.php?id=hemmes>

Last update: **2020/09/07 12:03**